

באתר העידן

פרשת תרומה

העלון טעון גניזה ♦ אין לקרוא בשעת התפילה!

העלון בחסות רשת הכוללים "תפארת יוסף ובנימין" ב"ב ופ"ת בראשות הרה"ג נצח מהצרי שליט"א

ויקחו לי תרומה (כה, ב)

אחרי פטירתו של הרה"ק ר' יהודה צבי מסטרעטין ז"ל, הלכו שנים מחסידי הגדולים לחפש להם רבי ומורה דרך חדש. היות ששמע גדולתו וקדושתו של הרה"ק רבי מאיר מפרימישלאן ז"ל הגיע לאוזנם, החליטו ללכת אליו לבחון אם כדאי להם הדבר לקבלו כמנהיג וכמורה דרך. כשהגיעו אליו ראו שאשה עומדת לפניו, והרה"ק ר' מאיר משחק עם כסף בידו, ומעביר את הכסף מיד ימינו ליד שמאלו, ואח"כ הניח הכסף על השולחן והאשה לקחה את הכסף והלכה לה. כן ראו וכן תמהו על המחזה התמוה הזה, והרהרו בינם לבין עצמם: איך יתכן כזאת שאיש קדוש ישחק עם כסף בפני אשה, והחליטו שמקומם אינו בפרימישלאן.

הרה"ק ר' מאיר שהרגיש בהירהורי ליבם, פנה אליהם ואמר: חסידי סטרעטין בודאי תלמידי חכמים הנכם, אז במטותא אשאל מכם שאלה: המשנה אומרת (קידושין פ"ב) "כל שעסקו עם הנשים לא יתייחד עם הנשים", ולכאורה כנגד אות ה' השניה. וכי יעלה על הדעת שמי שיש לו עסק עם הנשים רשאי להתייחד עמהן, ומאי קמ"ל מתניתין. לא ידעו החסידים לענות. פתח הרב בלשון קדשו ואמר להם כך:

מבואר בדברי האריז"ל, שבעת נתינת צדקה צריך ליחד ד' אותיות שם הוי"ה ב"ה באופן זה, צורת המטבע העגולה היא כצורת י', ה' האצבעות של הנותן הן כנגד אות ה' ראשונה, זרועו הפשוטה של הנותן היא צורת אות ו', וה' האצבעות של הנותן הן כנגד אות ה' השניה. הרי ד' אותיות שם הוי"ה ב"ה.

והנה, התייחד כשנותנים צדקה לאיש, אז אפשר לתת את הכסף לידו של המקבל צדקה ועי"ז מתייחדים ד' אותיות שם ה' ב"ה. כי ה' האצבעות של המקבל משלימות את שם ה', אך מה יעשה אדם כמו מאיר'ל (כן היתה דרכו לכנות את עצמו) - שצריך לתת צדקה ולפרנס הרבה אלמונות שבורות ורצועות שאין להם לחם לאכול, הרי אסור לתת כסף מיידו לידה, כמו שהגמ' אומרת המרצה מעות מיידו לידה ומתכוון להנות אפילו יש בידו תורה ומעש"ט כמשה רבינו לא יצא מדינה של גהנום, ואיך אפשר ליחד ד' אותיות השם באופן זה.

אך מאיר'ל נתן לעצמו עצה לעשות היחוד בינו לבין עצמו, על ידי שיתן את הכסף מיד ימין ליד שמאל, ונמצא שהפרטה עם ה' אצבעות יד ימין והזרוע הפשוטה הן אותיות יה"ו, וה' אצבעות יד שמאל הן ה' שניה המשלימות לד' אותיות השם. וזהו שרמז לנו רבינו הקדוש במשנה זו: "כל שעסקו עם הנשים" - שהוא צריך לפרנסם ולתת להם צדקה - "לא יתייחד עם הנשים" - לא יעשה את היחוד של צדקה עם הנשים, כיון שאסור לתת כסף מיידו לידה, אלא יעשה את היחוד בעצמו וכו"ל.

והוסיף: וזוה נראה לפרש את הפסוק בתהלים (יז, טו) "אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך" כשהאדם נותן פרוטה לעני ועושה את היחוד הנ"ל, אזי בזה הוא ממשיך עליו חסדים ורחמים, ע"י שם ה' שהוא שם הרחמים, וזאת דוקא כשדרן, דהיינו, שהיהודי מתחיל בנתינת הצדקה טרם פשיטת יד העני, ששם ה' כסדרן הוא שם הרחמים, לא כן כשהעני מתחיל בפשיטת ידו לבקש, שאז אין היחוד אותיות ה' כסדרן, כי הוקדמה אות ה' האחרונה.

וזהו: "אני בצדק" כשהצדקה מתחילה ממני, אז "אחזה פניך" אני גורם יחוד שמו ית' וגורם לאור פנים של רחמים, אולם, כש"אשבעה בהקיץ" כשהעני מקיץ ומעורר אותי בפשיטת ידו לתת לו צדקה, אז "תמונתך" אין זה אלא תמונת ד' האותיות, אך לא בחינת פנים בפנים.

וזאת ג"כ כוונת הכתוב: "ויקחו לי" ופי' רש"י "לי לשמי", היינו שיקחו בעצמם להפריש ממונם ולא ע"י התעוררות המקבל, כדי שיהיה לי לשמי שיתעורר השם כסדרן והיא "תרומה", לשון התרוממות, שיתרומם ע"י האור ה' שמאיר כסדרן, ואימתי הוא "מאת כל איש אשר ידבנו ליבו" אם הוא מנדיבות ליבו, מרצונו הטוב, ולא ע"י התעוררות העני, אז הוא מרומם ומאיר את ה' ע"י שגורם את מדת הרחמים.

שני חסידים אלו, בראותם איך שתפס מחשבתם ובשמעם דברים אלו, נתפעלו מאוד וקיבלו את מרותו של הרה"ק מפרימישלאן ז"ל.

ויקחו לי תרומה (כה, ב)

לכאורה קשה, מדוע נאמר "ויקחו לי", הרי הם נתנו, וצריך היה לומר "ויתנו לי תרומה"?

אלא, אומרים חז"ל, כשאדם נותן תרומה או צדקה, בעצם הוא לוקח לעצמו, כיון שהכל שייך לקב"ה, וע"י נתינתו הוא מתעשר, כמו שכתוב "עשר בשביל שתתעשר", ועוד "צדקה תציל ממות", ולכן נאמר "ויקחו לי". אתה לוקח! דוגמא נפלאה לכך מצינו בגמ' (ב"ב יא.): "תניא: אמרו עליו על בנימין הצדיק שהיה ממונה על קופה של צדקה. פעם אחת באה אשה לפניו בשני בצורת, אמרה לו: רבי פרנסני! אמר לה: העבודה (לשון שבועה), שאין בקופה של צדקה כלום! אמרה לו: רבי, אם אין אתה מפרנסני, הרי אשה ושבועה ביים מתים! עמד ופרנסה משלו. לימים חלה ונטה למות, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: רבש"ע, אתה אמרת: כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, ובנימין הצדיק שהחיה אשה ושבועה בניה ימות בשנים מועטות הללו? מיד קרעו לו גזר דינו. תנא: הוסיפו לו עשרים ושתיים שנה על שנותיו". ולכאורה יש לעיין מדוע דוקא עשרים ושתיים שנה?

אומר הגר"א:

הדין הוא שאשה שבעלה קינא לה, הכהן היה משקה אותה במי המרים, ואם זינתה - היתה מתה, ובגמ' (סוטה כ): מבואר ש"אם יש לה זכות" - אם עשתה איזו מצוה גדולה - היו נותנים לה ג' חודשים לחיות. הרי לנו, כי השכר שנותן הקב"ה על קיום מצוה הוא ג' חודשי חיים.

ואמרו חז"ל (ב"ב ט): "אמר רב יצחק: כל הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות, והמפייסו בדברים - מתברך ב"א ברכות".

והנה בנימין הצדיק, כשנתן לאותה אלמנה ושבועת בניה לאכול ודאי שגם פייס אותם, וא"כ התברך ב-11 ברכות על כל אחד מהם. 11 כפול 8 שווה 88, כפול שלושה חודשים - שווה 264 חודשים שהם בדיק עשרים ושתיים שנה, וזה היה השכר שזכה לו בנימין הצדיק על מעשה הצדקה שלו...

ואף דלכאורה היה מגיע לו י"ז ברכות דהא פייס וגם נתן, צריך לומר דהזכות של הצדקה עמדה לו לקרוע הגזר דין, דצדקה היא אחד ממעבירי הגזירה, והפיוס עמד לו להוסיף כ"ב שנים.

(הערת ה"קול אליהו")

עשיר אחד לפני מותו אמר לבניו שהוא כתב להם שתי צוואות אחד שיפתחו לפני הקבורה ואחד חודש אחרי. כשנפטר פתחו את הצוואה הראשונה ובה היה כתוב שהוא מצווה אותם שיקברו אותו עם גרביים. החברא קדישא לא הסכימו בשום פנים מהסיבה שלא משנים מהמנהג, לאחר חודש פתחו את הצוואה השניה ובה היה כתוב רק רציתי ללמד אתכם שאפילו גרביים לא נותנים להכניס לקבר. אדם לוקח עמו רק תורה מצוות ומעש"ט.

וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת (כה, ג)

כתב "בעל הטורים":

המילה תרומה יש בה אותיות תורה מ', רמז לתורה שניתנה למ' יום. ועל פי זה יש למצוא במקרא קודש זה רמז לכל הימים שבהם קורין בתורה במשך השנה.

זה"ב רומז ליום ז' (שבת) ה' בשבוע וב' בשבוע. כס"ף נוטריקון כפורים (יוה"כ) סוכות פסח וגם פורים. נחש"ת נוטריקון נרות (חנוכה) חודש (ר"ח ובכלל זה ראש השנה) שבועות, וגם שמיני עצרת ושמחת תורה, תענית, אלו ימי התענית שגם בהם קוראים בתורה.

רבי מרדכי גנוט שליט"א הוסיף על זה רמז נפלא:

כאמור פסוק זה מרמז על כל קריאת התורה שיש במהלך השנה ועל זה אמר הפס' "וזאת התרומה אשר תקחו מאיתם" היינו דראוי להתנדב צדקה בעליה לתורה.

הודעה משמחת

בשמחה של תורה נתקבלו במערכת מאות פניות של בתי מדרשות וישיבות בארץ ובעולם לקבלת הספרים

"להתעדן באהבתך" - מועדים ו"תוכו רצוף אהבה".

עקב ריבוי הפניות נשמח לקבל תרומות להמשך החלוקה (כמו"כ החלוקה לבתי מדרש גדולים בלבד).
ניתן לתרום לעילוי נשמת, להצלחה ולרפואה (אפשר מכספי מעשרות)
לקבלת הספרים ולתרומות: 052-7179954

בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו (כה, טו)

האלשיך הק' אומר:

ידוע שה"ארון" מרמז על התורה וה"בדים" שאתם נושאים את הארון מרמזים על תומכי תורה. ובא הפסוק לומר "בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו" היינו שתומכי תורה תמיד יתמכו בלומדי תורה.

והרב אליהו מילר שליט"א כתב:

אפשר לומר שבא לרמז על האשה שהיא עוזרת הרבה לבעל שיוכל לשבת וללמוד ולזה רמזה התורה "בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו" שתמיד תהיה האשה לעזר לבעלה. לפי"ז מובן מה שנקרא הבעל נשוי והאשה נשואה משום שהבעל נישא על ידי אשתו שבזרתה יכול ללמוד והאשה נקראת נשואה משום שהארון נושא את נושאי.

סיפור לשבת

השגחה פרטית

והנה המנהג לקדש את האשה בטבעת, ויש בזה כמה טעמים ולפי דרכינו אפשר לומר רמז נאה שהרי איך חיברו את הבדים לארון - על ידי הטבעות. ואף בעניינינו החיבור בין האיש שהוא דוגמת הארון לאשה שהיא דוגמת הבדים נעשה דוקא על ידי טבעת.

אפשר להוסיף בדרך צחות:

"בטבעות - הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו" שתמיד תישאר לה הטבעת ממנו ולא תצטרך טבעת חדשה של קידושין על ידי שתתגרש או תתאלמן רח"ל.

היה פעם דרשן שדיבר בשבע ברכות והמנהג לקשר את עיני הפרשה לחתן וכלה. אך דא עקא החתן והכלה דגן לא היו הגרויס' מציאה בלשון עדינה ולא היה הרבה מה לפרגן עליהם. הפרשה היתה פרושה תרומה אז אותו דרשן אמר שרואים מהפרשה שגם שני "קרשים" הצליחו לחבר על ידי טבעת...

את המעשה המדהים שלפנינו סיפר איש נאמן מיקירי קרתא דשופריא. יהודי זה שגר באחת משכונותיה של ירושלים עיר הקודש מקפיד להשתתף בשיעור דף היומי מידי יום ביומו, בלא להחסיר אף לא יום אחד. בטבעו הוא אדם עקבי ומסודר, וקיבל על עצמו לימוד זה ברצינות איתנה, תמיד בכל יום הוא מתייצב במסירות נפש לשיעור, ויהי מה - מאידך משקיע הוא גם זמן וכוחות להבנת הדף היטב, וחזרה ושינון על החומר, כדי שיהיה מסודר אצלו היטב על בוריו, עד שנהיה לאחד מהחזקים ביותר שבין משתתפי השיעור, הן בכמות והן באיכות.

יום אחד היה האיש מוכרח בדבר מצוה לנסוע אל מחוץ לעיר, והיה מצטער מאוד בדבר, שיצטרך להפסיד מן השיעור האהוב שכל כך מוסר את נפשו עליו. אך לא היתה לפניו שום ברירה אחרת, הענין לא סבל שום דיחוי, ולא היה ניתן לקיימו בזמן אחר, והוא נאלץ בליט ברירה לצאת לדרכו.

טרם צאתו הוא ניגש אל המגיד שיעור, וסיפר לו דברים כהויות, שהוא אנוס גמור בדבר, וביקשו עזרה וייעוץ, כיצד יוכל להשלים את השיעור החסר. אמר לו המגיד שיעור: הנה במחזור הקודם של שיעורי הדף היומי, הקליטו כאן על גבי קלטות את כל השיעורים שמסרת, אוכל לתת לך את הקלטת מהשיעור של דף זה שבמחזור הקודם, וכך תוכל להשלים את החסר. שמח האיש על העצה הטובה, שלפחות יוכל להשלים את החסר בשמיעת הקלטת.

הנסיעה שבשבילה הוא נדרש היתה בדרך רחוקה, והיה עליו לגמוע קילומטרים רבים בדרכו, ולשבת כמה שעות על יד ההגה בהניגה לילית מייגעת. - אך האיש שהיה מסודר בכל דבר, מצא גם כאן עצה נכונה שלא לבזבז שעות אלו בהניגה סתמית. 'הרי קיבלתי קלטת שלמה לשמיעה', חשב האיש, ואוכל לנצל את הדרך הארוכה להאזנה לשיעור בגמרא.

ישב איפוא מיוזעו לפני נסיעתו, 'עבר' מעט על הדף כפי מידת הזמן שלפניו, כדי שיוכל אחר כך בעת הנסיעה להקשיב לשיעור, ולהבין את ההסברים הקולחים מפי המגיד שיעור המומחה.

בהגיע השעה היעודה נכנס האיש אל מכוניתו ויצא לדרכו, לאחר שהתרחק משאון המולת העיר, והשתלב יפה בתנועה הבין עירונית השקטה והנינוחה, תחב את קלטת השיעור אל הטייפ שבמכונית, ותוך כדי נהיגה האזין לשיעור, שנאמר בטוב טעם ודעת. הוא נסע במנוחה ויישוב הדעת, והתענג מדברי התורה שהיו מאירים ומשמחים.

הדרך היתה שקטה וחלקה, לא היתה שום בעיה על הכביש הרחב והמתוקן, אך לפתע שומע הוא קול צפירת אזעקת סירנה של מכונית משטרה מתקרבת, מיד פינה את נתיב הנסיעה עבור מכונית המשטרה כחוק, ופנה ימינה אל הנתיב הצדדי שבשולי הכביש, כדי לאפשר לרכב המשטרה לעבור.

ברם להוותו, לא עברה כמחצית הדקה, והנה מגיחה מעיקול הדרך באותו נתיב שנסע בו בנינוחות אך לפני כמה רגעים, משאית ענק ששעטה במהירות מופרזת על פני הכביש החלק, הוא לא הבחין בה כלל מקודם, גם נהג המשאית כנראה לא הבחין בו, מחמת שהכביש היה כמעט ריק, והנה ססה המשאית במהירות הבזק וחולפת מעל פניו. - כהרף עין התברר, שהסטייה שנטה ברגע האחרון ממש מן המסלול הצידה, הצילה את חייו ואת רכושו, אילולי היה נשאר באותו נתיב היתה מכוניתו ביחד עמו נגרסים ונמחצים כקליפת השום!

לאחר הולם הראשוני, עצר האיש בבת אחת את הרכב בצידי הדרך, כשכולו נרגש ונדהם מעוצמת הנס שעשה השם יתברך עמו. משהתעשת החל לחפש היכן היא אותה מכונית משטרה שהשמיעה את סירנת האזעקה, שבגינה הוא סטה מנתיב הסכנה ממש ברגע שאחרי אחרון. הוא התפלל להיווכח שאין ולא היתה כאן שום מכונית משטרה, הכביש היה דליל מאד בשעת ערב מאוחרת שכזו, ולא היתה שום סיבה לרכב משטרתי לנוע בשעה שכזו בכביש בין עירוני זה. - מנין אם כן הגיע קול הסירנה הזו שהציל את חייו? תהה האיש - אך מענה לפליאתו לא מצא.

לאחר ששאף מעט אוויר מלאו ריאותיו, ונרגע מן המקרה המדהים של 'כמעט תאונה' שהיתה מסתיימת במוות בטוח, הודה להשם יתברך שוב ושוב על הצלתו, וחזר איפוא אל הרכב הממשיך בנסיעתו אל היעד. כמובן הוא לא שכח את הקלטת שהפסיקה פתאום באמצע מהלך השיעור. ולאחר זמן מה, משחזרה הנהיגה לשלוותה והתנועה כסדרה, הדליק שוב את הטייפ וחזר אל השיעור הנעים בלוק מן הקלטת. - אולם משנפתח הטייפ לא הבין בתחילה את המדובר, חסרה לו פה חוליית הקישור אל הסוגיא הנלמדת, כנראה שמתוך ההלם שאחז בו במקרה של השינוי האחרונות לפני שכיבה את הטייפ, הוא פספס כמה מילים מהמשך השיעור, ולא היה מרוכז במילים האחרונות שנאמרו. - הוא החזיר איפוא מעט את סרט ההקלטה אחורה, כדי לחזור אל המקום שאיבד בו את הקשר.

לאחר דקה או שתיים, פתאום שומע הוא שוב את קול צפירת אזעקת סירנת המשטרה מפליחה את הדממה, ברגע הראשון הוא ממש התחלחל מבהלה, מה קורה כאן היום? מנין כל הסירנות האלה, אחת אחרי השנייה? - אך משהתבונן סביבו וראה ברור שאין שום רכב משטרה באזור, תפס פתאום שקול הסירנה הזה בוקע ועולה, לא פחות ולא יותר, מתוך קלטת השיעור עצמה!! - לתדהמתו נפתרה לפניו התעלומה, הוא תפס מיד שגם קול צפירת האזעקה שנשמעה מקודם, לא היה של רכב משטרתי כל שהוא, אלא הוא הגיע מתוך קלטת השיעור בדיוק ברגע הנכון, והציל את חייו!

למחרת כשחזר לירושלים, סיפר לפני המגיד שיעור את הנס הגדול שעשה השם יתברך עמו, בזכות שמיעת קלטת השיעור. ושאלו, אם ידוע לו פשר אזעקה זו שנשמעה באמצע מהלך השיעור. מתחילה לא ידע המגיד שיעור במה המדובר, הכיזד זאת מגיעה סירנת אזעקה משטרתית אל תוך קלטת של שיעור תמים בדף היומי? החידה היתה סתומה בעיני שניהם.

ביקשו אפוא המגיד שיעור לפתוח את קלטת השיעור ולהשמיעה בפניו. ברוב תדהמה וסקרנות ניסו יחדיו לגלות את פשר האזעקה. - משהתיישבו ליד הקלטת והגיעו לקטע הסירנה היעודה, התברר שהתופעה פשוטה ביותר ומצויה הרבה, כנראה בדיוק באותו יום שנמסר השיעור לפני שבע שנים, חלפה באמצע השיעור על פני הכביש שמבחוץ, מכונית משטרה ששעטה בסמוך לבית הכנסת בצפירת אזעקה קולנית, שלבטח הפריעה אז באמצע השיעור. - אך עתה התברר, שיד ההשגחה העליונה הכינה הצלה לאיש ישראל, שלא אבה להפסיד מעולם שיעור דף היומי, עוד שבע שנים לפני שנצרך לה! ("טיב המועדים" שבועות עמ' שמה)

העלון נתרם לע"ג דוד בן יפת ז"ל ולע"ג לאה בת סעדה ז"ל

מבצע!!!

בקניית הסטים

"להתעדן באהבתך"

"ותוכו רצוף אהבה"

הספר החדש על המועדים - **ביתנה!**

להשיג בטלפון: 052-7179954

ניתן להשיג את הספרים בשעות הערב בב"ב בטל: 052-7179954
 ב"ב, שיכון ז' • 052-7485864 • ירושלים - 02-6513701 • נתניה - 055-6683104
 • רכסים - 057-3168397 • קרית ספר - 052-7162885 • נתיבות - 054-8481239

להתעדן
 כאן בעולם הזה

בסיועה דשומיא יצא לאור הספר שימתיך לך את שולחן השבת המלוכסטים ממאות ספרים, מומים מנוכח נפוח את מה שערך לורך וחמד לאתון. מנוכסרים בסיפורי מופת.

להשיג בחנויות המובחרות
 תפוח - מוקח - מוקח

עלון זה יוצא להצלחת
 הרב הגאון **נצח בן תורקיה** שושנה **הדסה בת פרוחה** שושנה **מחזרי לעילוי נשמת ר' סעדיה בן נחום תורקיה שושנה בת מרדכי יוסף בן ר' סעדיה שלום בן ר' סעדיה ת.נ.צ.ב.ה.**
להצלחת
רבקה בת הדסה והילדים **אהוד יצחק בן הדסה** והילדים **מרים בת הדסה** והילדים **משה בן הדסה** **חיה בת הדסה** והילדים **רינה בת הדסה** **ברכה בת הדסה**
שמעון אלעזר בן הדסה **שלמה דוד בן הדסה** **חנה מרים בת ברכה** **יעקב בן חנה מרים**

גורמיה
 תפוח - מוקח - מוקח

און זה הודפס ה - פקל האויב ■ פקל השג ■ פקל האויב

03 5275165
 בן מתחיה 19 בני ברק • עוזר 35 בני ברק
 k035275165@gmail.com • d035275165@gmail.com